

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 53/2010-55

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. decembra 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť JUDr. D. G., zastúpeného advokátom JUDr. J. T., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podnikať a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 týkajúcom sa obmedzenia osobnej slobody JUDr. D. G. a odňatia počítačového vybavenia v súvislosti s úkonom vykonaným 10. marca 2009 – odňatím počítačového vybavenia a namietaného porušenia jeho základného práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o jeho osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazom prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na uchovanie a vydanie počítačových údajov č. k. VII/1 Gv 191/08-23 z 9. marca 2009, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. D. G. na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii Bratislava v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 p o r u š e n é b o l i .

2. Základné právo JUDr. D. G. na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazom prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na uchovanie a vydanie počítačových údajov č. k. VII/1 Gv 191/08-23 z 9. marca 2009 p o r u š e n é b o l i .

3. Príkaz prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na uchovanie a vydanie počítačových údajov č. k. VII/1 Gv 191/08-23 z 9. marca 2009 z r u š u j e .

4. Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VII/1 Gv 191/08 z a k a z u j e pokračovať v porušovaní základných práv sťažovateľa zaručených Ústavou Slovenskej republiky a Listinou základných práv a slobôd a práva zaručeného Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti JUDr. D. G. n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. II. ÚS 53/2010 zo 16. februára 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. D. G. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 ústavy, základného práva na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 ústavy, základného práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii Bratislava (ďalej aj „Policajný zbor“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 týkajúcom sa obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa a odňatia počítačového vybavenia v súvislosti s úkonom vykonaným 10. marca 2009 a namietaného porušenia jeho základného práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o jeho osobe podľa čl. 19 ods. 3 ústavy, základného práva na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 ústavy, základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne podľa čl. 36 ods. 1 listiny, na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru príkazom prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na uchovanie a vydanie počítačových údajov č. k. VII/1 Gv 191/08-23 z 9. marca 2009.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 10. marca 2009 bola v sídle jeho advokátskej kancelárie v B. príslušníkmi Policajného zboru na základe príkazu č. k. I GO-V-682-1/2009-3 na prehliadku iných priestorov a pozemkov vydaného 27. februára 2009 prokurátorom vykonaná prehliadka priestorov. Ďalej uviedol:

«Príslušníci OČTK, vykonávajúci prehliadku sa súčasne preukázali príkazom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR sp. zn.: VII/1 Gv 191/08-30 zo dňa 09.03.2009 (ďalej v texte len „príkaz prokurátora“), vydaným podľa obsahu ustanovenia § 90 ods. 1 písm. b) a písm. e) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „Trestný poriadok“ v skratke „TP“), ukladajúceho sťažovateľovi - JUDr. D. G. umožniť príslušníkom OČTK vyhotoviť a ponechať si kópie počítačových údajov, vrátane prevádzkových údajov, ktoré boli uložené prostredníctvom počítačového systému a pamäťových médií a vydanie takýchto údajov na účely trestného konania. V obsahu tohto príkazu bol v zmysle ustanovenia § 90 ods. 5 TP súčasne poverený vyhotovením kópie vyšetrovateľ OBPK Bratislava ÚBPK PPZ a to za asistencie pracovníka oddelenia kriminálnych analýz, ktorý disponuje odbornými znalosťami za účelom vyhotovenia kópie údajov.

Odvolávajúc sa na príkaz prokurátora (rozhodnutie sp. zn.: VII/1 Gv 191/08-30) zasahujúci príslušníci OČTK odňali sťažovateľovi - JUDr. D. G. osobný počítač obsahujúci vo svojom vnútornom počítačovom vybavení údaje, /znázornenia faktov, informácii alebo pojmov vo forme, ktorá je vhodná na spracovanie v počítačovom systéme/ (ďalej v texte aj ako „počítačové vybavenie“) o klientoch advokátskej kancelárie sťažovateľa, ktoré s predmetnou právnou vecou na ktorú bol vydaný príkaz prokurátora (trestná vec obzvlášť závažného zločinu skrátene dane a poisťného podľa ust. § 276 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona a iných) nijako vecne ani personálne nesúvisia.

Sťažovateľ ako osoba zapísaná do zoznamu Slovenskej advokátskej komory v zmysle obsahu ustanovenia § 9 ods. 4 advokátskeho poriadku niekoľko krát verbálne upozornil príslušníkov OČTK ako osoby konajúce v mene príslušného orgánu na svoju zákonom stanovenú povinnosť mlčanlivosti a s tým spojenú obmedzenú edičnú povinnosť, ktorá sa vzťahuje k jeho špecifickému profesnému postaveniu (ďalej v texte len „upozornenie sťažovateľa“), a taktiež na právne predpisy vzťahujúce sa k ochrane osobných údajov klientov sťažovateľa ako ich advokáta a z tohto špecifického vzťahu vyplývajúcich zákonných práv a povinností.

Zasahujúci príslušníci OČTK odňali sťažovateľovi počítačové vybavenie, napriek vyššie uvedenej zákonnej prekážke a upozorneniu sťažovateľa na skutočnosť, že v zmysle obsahu príkazu Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR sp. zn. VII/1 Gv

191/08-30 zo dňa 09.03.2009 a obsahu ustanovenia § 90 ods. 1 písm. b) a písm. e) TP je osoba sťažovateľa povinná umožniť vyhotovenie a ponechanie si kópie takých údajov (ust. § 90 ods. 1 písm. b) TP) a takéto údaje vydať na účely trestného konania (ust. § 90 ods. 1 písm. e) TP) a príslušníci OČTK sú oprávnení výlučne na kópie údajov /a aj to len kópie údajov, ktoré sa vzťahujú k trestnému stíhaniu v predmetnej právnej veci a nie všetkých údajov, ktoré sa na pevnom disku osobného počítača sťažovateľa nachádzajú/ a rozhodne nie aj odňatie veci samotnej (počítačového vybavenia - hardware). Zasahujúci príslušníci OČTK boli rovnako opakovane verbálne upozornení na objektívnu skutočnosť, že na predmetom počítačom vybavení sa nachádza penzum či už osobných alebo aj iných ďalších údajov a iných skutočností klientov advokáta /advokátskej kancelárie/ sťažovateľa, ktoré rozhodne nijakým spôsobom objektívne nesúvisia a ani objektívne nemôžu súvisieť s trestným stíhaním v predmetnej právnej veci, a preto s poukazom na obsah ustanovenia § 89 ods. 2 TP, podľa ktorého sa povinnosť vydať vec a umožniť kópiu počítačových údajov nevzťahuje na listiny a veci, ktorých obsah sa týka okolností o ktorých platí zákaz výsluchu (v zmysle obsahu ustanovenia § 129 ods. 2 TP a obsahu ustanovenia § 23 zákona NR SR č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len ako „zákon o advokácii“ v príslušnom gramatickom tvare) sa na povinnosť mlčanlivosti a tým aj zákaz výsluchu vzťahuje na všetky skutočnosti, o ktorých sa advokát dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie, nie je možné vykonať zásah vo vzťahu k údajom tvoriacim ex lege uloženú povinnosť mlčanlivosti.

Zasahujúci príslušníci OČTK svoj vyššie opísaný postup odôvodnili tvrdením, že údajne nebolo možné zabezpečiť prítomnosť kvalifikovaného pracovníka, ktorý by „stiahnutie“ týchto potrebných údajov z počítačového vybavenia bol schopný zabezpečiť (vykonať) a preto zasahujúcim príslušníkom OČTK nezostávalo iné ako odňať osobný počítač sťažovateľa - JUDr. D. G. ako taký, hoci na odňatie tohto osobného počítača sťažovateľa neboli v príkaze poverení. Vyššie uvedeným postupom príslušníkov OČTK došlo ku konaniu, ktorým sa údaje, ktoré svojím obsahom nijako vecne a taktiež ani personálne nesúvisia s účelom trestného konania v predmetnej právnej veci tak dostali do dispozičnej sféry tretích osôb, čo je v rozpore so zákonom (ust. § 89 ods. 2 TP a ust. § 129 ods. 2 TP) a taktiež príslušnými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Príkaz prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR zo dňa 09.03.2009 (VII/1 Gv 191/08-30) je vydaný v rozpore so zákonom, nakoľko tento príkaz nespĺňa ex lege určené náležitosti (§ 90 ods. 2 TP), lebo v obsahu jeho ustanovení nie je nijako vyjadrený resp. uvedený spôsob určenia ustanoveného času, po ktorý bude uchovávanie údajov vykonávané a zákon takúto náležitosť v zmysle citovaného ust. § 90 ods. 2 TP vyžaduje, čo samo o sebe spôsobuje nezákonnosť zásahu OČTK.

Poukazujúc na doposiaľ vyššie uvedené mám za to, že právna relevancia takéhoto tvrdenia zasahujúcich príslušníkov OČTK a jej opodstatnenosť na zákonnosť takéhoto postupu zasahujúcimi príslušníkmi OČTK je s najväčšou pravdepodobnosťou viac ako len pochybná a takáto snaha o legalizáciu svojho konania počas výkonu prehliadky iných priestorov - advokátskej kancelárie je v príkrom a očividnom rozpore s obsahom príslušných článkov Ústavy Slovenskej republiky, Listiny základných práv a slobôd, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, príslušných ustanovení zákona o advokácii (§ 23 ods. 1 a § 23 ods. 3), Trestného poriadku.

Mám za to, že s poukazom na doposiaľ uvedené možno bez akejkoľvek relevantnej pochybnosti konštatovať, že vyššie uvedeným konaním zasahujúcich príslušníkov OČTK bol zrejme porušený zákon, obsah príslušných ustanovení medzinárodných dohovorov, ktoré Slovenská republika ratifikovala a zákonom ustanoveným spôsobom vyhlásila a tak sa stali súčasťou platného právneho poriadku Slovenskej republiky, pričom vzhľadom ku skutočnosti, že zasahujúci príslušníci boli sťažovateľom opakovane verbálne upozorňovaní na vyššie uvedené zákonné ustanovenia, ako aj obsah príkazov z obsahu ktorých zasahujúci príslušníci OČTK odôvodňovali opodstatnenosť svojho konania, je toto ich konanie contra legem možné považovať za úmyselné.

Konaním príslušníkov OČTK tak došlo v zmysle ust. § 23 ods. 1 zákona o advokácii k neoprávnenému zásahu do zákonom uloženej povinnosti advokáta zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie. Ako nie menej významné sa javí poukázať na skutočnosť, že v zmysle ust. § 23 ods. 7 zákonná povinnosť zachovávať mlčanlivosť sťažovateľa ako advokáta trvá aj počas pozastavenia výkonu advokácie, ak aj po vyčiarknutí advokáta zo zoznamu advokátov. Taktiež vyššie uvedeným postupom príslušníkov OČTK došlo k neoprávnenému zásahu do povinnosti advokáta zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri

výkone advokácie, ako aj osobných údajov chránených osobitným zákonom všetkých ostatných osôb, ktoré s predmetnou právnou vecou nijako objektívne vecne ani personálne nesúviseli.

Protiprávnosť vyššie uvedeného zásahu príslušníkov OČTK aj v deň podania tejto sťažovateľovej sťažnosti na porušenie základného práva (slobody) sťažovateľa naďalej trvá, nakoľko vyšetrovateľ PZ SR má protiprávne odňatú vec - počítačové vybavenie (naviac obsahujúce informácie a skutočnosti, ktoré sú ex lege uloženéj povinnosti mlčanlivosti a tým aj zákaz výsluchu) naďalej v držbe, resp. detencii, pričom dňa 06.04.2009 bolo na sídlo advokátskej kancelárie sťažovateľa doručené vyrozumienie o úkone - znalecké skúmanie (s najväčšou pravdepodobnosťou predmetného odňatého počítačového vybavenia), ktoré sa uskutočnilo dňa 15.04.2009 na K. B.,... Dňa 07.04.2009 bolo na sídlo advokátskej kancelárie sťažovateľa doručené Uznesenie vyšetrovateľky PZ SR kpt. M. B. (zo dna 23.03.2009, po uplynutí viac ako 14 dní od vydania rozhodnutia) o pribratí znalca z odboru forenzná informatika Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ SR.

Z obsahu uznesenia o pribratí znalca vydaného dňa 23.03.2009 je zrejmé, že vyšetrovateľka PZ SR kpt. B. nijako nereflektuje na skutočnosť zákonnej povinnosti (v zmysle obsahu ustanovenia § 89 ods. 2 TP a § 129 ods. 2 TP v spojení s ustanovením § 23 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, zdržať sa akýchkoľvek neoprávnených zásahov do súborov a v nich obsiahnutých informácii a údajov, ktoré sú predmetom ex lege uloženéj povinnosti mlčanlivosti a tým aj zákazu výpovede. A práve naopak, vyšetrovateľka určila kľúčové reťazce a slová skúmania tak široko, že budú postihnuté nielen dokumenty súvisiace s trestným stíhaním vo veci ale určite aj dokumenty klientov, ktoré však s vecou nijakou nesúvisia.

Sťažovateľ má za to, že OČTK majú povinnosť postupovať v trestnom konaní spôsobom, ktorý je v daných okolnostiach nevyhnutný za účelom realizácie sledovaného cieľa a zároveň je taktiež v súlade so zákonom. Hromadné preverovanie súborov a dokumentov podľa v advokátskej praxi sa bežne vyskytujúcich kľúčových slov (pojmov) v odňatom príslušenstve počítačového vybavenia sťažovateľa nie je vynaloženie adekvátneho úsilia o selektovanie medzi jednotlivými údajmi potrebnými pre účely trestného konania a inými údajmi, ktoré s predmetnou vecou nie len materiálne, ale ani personálne nijako nesúvisia, a preto možno skonštatovať, že bez akýchkoľvek pochybností

svojim rozsahom prekračuje zákonom prípustné medze. Tak vykonaná prehliadka iných priestorov a zaistenie vecí, u ktorých platí zákaz výsluchu a ochrana povinnosti mlčanlivosti advokátov, je kategorickým porušením príslušných právnych predpisov Slovenskej republiky.

Zjavnosť a miera závažnosti zásahu do práva a právom chránených záujmov sťažovateľa (ako advokáta) a jeho mandantov podľa domácej ale aj európskej judikatúry v tejto veci neumožňujú iný záver, než ten, že postupom príslušníkov OČTK boli zaistené dokumenty iných tretích osôb osobnej a osobnostnej povahy z ich súkromnej sféry a ex lege chránenej povahy nijako nesúvisiace s predmetnou právnou vecou, v ktorej sa vedie trestné stíhanie. Sme toho názoru, že týmto došlo k bezprecedentnému zásahu do ich práva na prístup k súdnej ochrane, pre ktorých v konkrétnych okolnostiach absentovala dokonca i akákoľvek opora v zákone, tak ako to vykladá Európsky súd pre ľudské práva.

Obdobný záver sa naskytuje aj vo vzťahu k právu príslušných dotknutých tretích osôb na ochranu súkromia a osobných údajov vo vzťahu k odňatému počítačovému vybaveniu sťažovateľa. Je právne irelevantné, že v konečnom dôsledku nemusí (ale môže) nevyhnutne dôjsť k zneužitiu osobných údajov tretích osôb súkromnej a ex lege chránenej povahy obsiahnutých na odňatom počítačovom vybavení. Odhliadnuc od skutočnosti, že obsah príslušných článkov Ústavy Slovenskej republiky zakazuje aj neoprávnené zhromažďovanie osobných údajov, nielen ich zneužitie, podstatné je najmä to, že dotknuté tretie osoby v tomto ohľade nie sú povinné tolerovať žiadne riziko, že k takémuto zneužitiu dôjde, ani byť takémuto riziku čo i len vôbec vystavené. Je nesporné, že aj čo i len ohrozenie uvedených práv je hrubým porušením práv garantovaných priamo Ústavou Slovenskej republiky.

OČTK majú povinnosť postupovať v trestnom konaní spôsobom, ktorý je v daných okolnostiach nevyhnutný za účelom realizácie sledovaného cieľa a zároveň je taktiež v súlade so zákonom. Hromadné preverovanie dokumentov podľa bežne sa vyskytujúcich kľúčových slov v advokátskej praxi v odňatom príslušenstve počítačového vybavenia sťažovateľa nie je vynaloženie adekvátneho úsilia o selektovanie medzi jednotlivými údajmi potrebnými pre účely trestného konania a inými údajmi, ktoré s predmetnou vecou nie len materiálne, ale ani personálne nijako nesúvisia, bez akýchkoľvek pochybností svojim rozsahom prekračuje zákonom prípustné medze.

Skutočnosť, že zaistené počítačové vybavenie - sťažovateľa mohlo obsahovať aj informácie a skutočnosti, dôležité pre trestné konanie, je v tejto súvislosti takisto právne irelevantné. Táto skutočnosť totiž nezabavuje OČTK povinnosti postupovať spôsobom, ktorý je v daných okolnostiach nevyhnutný za účelom realizácie sledovaného cieľa, ale secundum legem. ...

Po vykonaní prehliadky iných priestorov, teda dňa 10.03.2009 okolo 13:00 hod., bola príslušníkmi OČTK obmedzená osobná sloboda sťažovateľa, pričom na slobodu bol prepustený až dňa 12.03.2009 o cca 11.00 hod.

Taktiež je potrebné poukázať na skutočnosť, že OČTK sťažovateľovi žiadnym spôsobom nedeklarovali z akého protiprávneho konania má byť podozrivý. Trestné stíhanie vo veci pritom bolo vedené pre podozrenie z trestného činu korupcie, ktorého sa mala dopustiť doposiaľ nezistená osoba, ktorá mala v presne nezistenom čase, na presne nezistenom mieste a za presne nezistených okolností ponúknuť úplatok v presne nezistenej výške. Takýto opis skutku, ktorý by mal byť trestným činom jednak nie je nezameniteľné, je absolútne nekonkrétne a je aj v rozpore s ust. § 199 ods. 3 TP, podľa ktorého uznesenie o začatí trestného stíhania musí obsahovať opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za akých k nemu došlo. Táto podstatná zákonná náležitosť v opise skutku absentuje, hoci samo o sebe je zrejmé, že nevedno o aký skutok sa má vlastne jednať, keď nie je zrejmé kto, kedy, kde a za akých okolností mal úplatok ponúknuť či poskytnúť, navyše nie je zrejmé čo s ním má mať spoločné sťažovateľ. Takto vedené stíhanie vo veci je zjavne účelové, a nesleduje cieľ uložený TZ a TP. Týmito skutkami sú údajné pripravované skrátene dane pri prevode nehnuteľností (ktoré však vôbec neboli reálne pripravované a navyše takáto právna operácia sa v prípade vkladu do základného imania ako podniku či časti podniku od dane vôbec nepovažuje za zdaniteľné plnenie takže dani nepodlieha a príprava tohto činu je preto absurdná a právne úplne nemysliteľná) a údajná príprava podvodného úpadku, ktorý takisto nie je vôbec konkretizovaný a rovnako nebol vôbec pripravovaný; navyše neexistuje ani pohľadávka údajného veriteľa - tento nikdy svoje „právo“ „dlžníkovi“ neoznámil a nejestvuje zákonný ani zmluvný nárok na akúkoľvek pohľadávku tohto údajného veriteľa. Navyše nie je zrejmé ako by sa sťažovateľ vôbec mohol dopustiť trestného činu podľa ust. § 227 TZ, keď subjektom tohto trestného činu môže byť výlučne štatutárny orgán dlžníka alebo prokurista „dlžníka“ ktorými však sťažovateľ nie je

a nikdy nebol; keďže s poukazom na znenie ust. § 21 TZ je akékoľvek účastníctvo na príprave trestného činu vylúčené neprichádza akákoľvek zodpovednosť sťažovateľa na skutku zavineného úpadku do úvahy.

Z pohľadu vyššie uvedeného, t.j. že neexistuje žiadny relevantný skutok ktorý by zakladal porušenie povinností a tým trestnoprávne dôsledky je zrejmé že postup OČTK bol absolútne účelový keď pre neexistujúce dôvody zadržal osobnú slobodu sťažovateľa na 48 hodín. Účelovosť a nezákonnosť postupu pri obmedzení osobnej slobody sťažovateľa podčiarkuje aj skutočnosť, že počas celej doby jeho obmedzenia osobnej slobody v CPZ B. nebol OČTK vykonaný jediný vyšetrovací úkon, takže obmedzenie osobnej slobody sťažovateľa možno posudzovať ako „preventívne“, čo však nemá vôbec žiadnu oporu v právnom poriadku. Sťažovateľ bol v CPZ držaný aj v čase keď už bolo absolútne nepochybné že mu nemá byť aké obvinenie vznesené a teda prokurátor nebude môcť podať návrh na vzatie do väzby, čo však nebránilo skutočnosti ponechať sťažovateľa naďalej v cele policajného zaistenia až do uplynutia maximálnej zákonnej lehote, a znižovať tak jeho dôstojnosť prejavovaním sily OČTK, teda metódami policajného štátu a nie štátu demokratického a právneho, ku ktorým zásadám sa Slovenská republika vo svojej Ústave hlási.

Rovnako je zrejmé porušovanie povinnosti OČTK, keď z priložených dokumentov, najmä uznesenia z 23.03.2009 (ktoré bolo doručené až po viac ako dvoch týždňoch) vidieť že OČTK si porušujú svoje povinnosti číslovať listy vyšetrovacieho spisu, ktoré im vyplývajú z vyhlášky MS SR č. 618/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi; nečíslovaný spis OČTK umožňuje svojvoľne vkladať alebo vyberať listiny do alebo zo spisu a takto si jeho obsah upravovať.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Bratislava v konaní postupovalo tak, že svojím rozhodnutím sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 rozhodol tak, že porušil sťažovateľove základné právo (slobodu) právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo zneužitím údajov o svojej osobe upravené v čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, právo na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov upravené v čl. 22 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky, právo, právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť upravené v čl. 35 ods. 1 in

finne Ústavy Slovenskej republiky, právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanoveným zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne upravené v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie upravené v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 8 právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života upravené v čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na osobnú slobodu upravené v čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky.»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo (sloboda) sťažovateľa: na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo zneužitím údajov sťažovateľovej osobe upravené v čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, právo na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov upravené v čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť upravené v čl. 35 ods. 1 in finne Ústavy Slovenskej republiky, právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanoveným zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne upravené v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie upravené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života upravené v čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a právo na osobnú slobodu upravené v čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008, týkajúcom sa obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa a odňatia počítačového vybavenia, na ktorom sú uložené dáta o tretích osobách nevzťahujúce sa nijako vecne ani personálne k veci a na ktorú bol vydaný príkaz prokurátora, Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej

republiky č. k. VII/1 Gv 191/08 - 30 zo dňa 09.03.2009, ktorý svojim obsahom nespĺňa zákonom určené náležitosti v zmysle ust. § 90 ods. 2 Trestného poriadku a v dôsledku toho je toto rozhodnutie nezákonné, porušené bolo.

2. Rozhodnutia: Príkaz prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/1 Gv 191/08 - 30 zo dňa 09.03.2009 aby JUDr. D. G., AK so sídlom B., na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie umožnil vyhotovenie a ponechanie si kópie počítačových údajov, vrátane prevádzkových údajov, ktoré boli uložené prostredníctvom počítačového systému a pamäťových médií a aby takéto údaje vydal na účely trestného konania, zrušuje pre jeho nezákonnosť. Uznesenie vyšetrovatelky PPZ Úradu boja proti korupcii Odbor boja proti korupcii Bratislava ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 zo dňa 23. 03.2009 zrušuje.

3. Prezídium Policajného zboru Úradu boja proti korupcii Odboru boja proti korupcii Bratislava zakazuje pokračovať v porušovaní základných práv (slobôd) uvedených v obsahu tohoto nálezu v bode 1 a prikazuje obnoviť stav pred porušením základného práva (slobody) a všetky takto nezákonne získané dôkazné prostriedky zničiť. “

II.

Vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 18. júna 2010 generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) k meritu veci uviedol:

„Prokurátor Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry /ďalej len ÚŠP GP SR/ vydal dňa 09.03.2009 pod sp. zn. VII/1 Gv 191/08 - 30 príkaz, ktorým podľa § 90 odsek 1 písm. b/, písm. e/ Trestného poriadku uložil JUDr. D. G., aby na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie umožnil vyhotovenie a ponechanie si kópie počítačových údajov, vrátane prevádzkových údajov, ktoré boli uložené prostredníctvom počítačového systému a pamäťových médií a aby takéto údaje vydal na účely trestného konania.

Dňa 10.03.2009 bola na základe príkazu prokurátora podľa § 101 Trestného poriadku sp. zn. I GO-V-682-1/2009-3 zo dňa 27.02.2009 vykonaná prehliadka iných priestorov a pozemkov, pri ktorej JUDr. D. G. po výzve vydal podľa § 91 odsek 1 Trestného poriadku veci dôležité pre trestné konanie, okrem iného aj počítačové vybavenie.

Trestný poriadok v zásade umožňuje dve alternatívy postupu orgánov činných v trestnom konaní pri získavaní počítačových údajov. Prvou je postup podľa § 90 Trestného poriadku, t.j. príkaz prokurátora /v prípravnom konaní/ osobe, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú takéto údaje počítačové údaje/, alebo poskytovateľovi takých služieb, aby

- a/ také údaje uchovali a udržiavali v celistvosti,*
- b/ umožnili vyhotovenie a ponechanie si kópie takých údajov,*
- c/ znemožnili prístup k takým údajom,*
- d/ také údaje odstránili z počítačového systému,*
- e/ také údaje vydali na účely trestného konania.*

Druhou možnosťou je postup, kedy sú nosiče počítačových údajov zaisťované ako veci dôležité pre trestné konanie - § 91 Trestného poriadku, v rámci vykonávania úkonov, napr. podľa § 101 Trestného poriadku a nasledujúcich /príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov/. Následne sú z nosičov počítačových údajov získané počítačové údaje.

V tomto konkrétnom prípade sa žiada uviesť, že príkaz prokurátora ÚŠP GP SR sp. zn. VII/1 Gv 191/08 - 30 zo dňa 9.3.2009 neobsahuje čas po ktorý bude uchovávanie údajov vykonávané /§ 90 ods. 2 Trestného poriadku/. Tento príkaz však bol, ako už bolo uvedené vyššie, vydaný podľa § 90 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Trestného poriadku a znel na umožnenie vyhotovovania a ponechania si kópie takých údajov a vydanie údajov na účely trestného konania.

Uvedenie času v príkaze podľa § 90 odsek 1 Trestného poriadku sa vyžaduje len v prípade vydania príkazu podľa § 90 odsek 1 písm. a/ Trestného poriadku, t.j. príkazu na uchovanie a udržanie počítačových údajov v celistvosti, čo výslovne vyplýva z § 90 odsek 2 Trestného poriadku. Z uvedeného je zrejmé, že príkaz prokurátora ÚŠP GP SR sp. zn. VII/1 Gv 191/08 - 30 zo dňa 9.3.2009 obsahoval všetky náležitosti, ktoré Trestný poriadok vyžaduje. Je nelogické, aby príkaz podľa § 90 odsek 1 písm. b/, písm. e/ Trestného poriadku obsahoval dobu uchovávania počítačových údajov, keď príkaz znel na umožnenie vyhotovenia a ponechania si kópie takých údajov a na vydanie údajov na účely trestného konania.

Odhladiadnuc od vyššie uvedeného, treba uviesť, že napriek tomu, že sa vyšetrovateľ pri výkone prehliadky nebytových priestorov a pozemkov preukázal príkazom prokurátora ÚŠP GP SR sp. zn. VII/1 Gv 191/08 - 30 zo dňa 9.3.2009, tento príkaz ani realizovaný nebol, pretože k vyhotovovaniu a ponechaniu si kópie počítačových údajov, resp. k vydaniu počítačových údajov /už konkrétnych/ by muselo dôjsť priamo na mieste prehliadky nebytových priestorov a pozemkov s tým, že nosiče počítačových údajov by zostali v držbe a pod kontrolou osoby, u ktorej sa nachádzajú. Vyšetrovateľ v tomto prípade postupoval tak, že zaistil nosič počítačových údajov ako vec dôležitú pre trestné konanie.

Pre úplnosť sa žiada uviesť, že nemožno považovať za nedovolené porušenie povinnosti mlčanlivosti skutočnosť, že nosiče informácií obsahujú aj údaje, ktoré sú pre prebiehajúce trestné konanie nepodstatné alebo nepoužiteľné. Údaje, na ktoré sa vzťahuje zákaz mlčanlivosti, sú len vedľajším produktom prehliadky, ktorému nebolo možné zabrániť. Nejedná sa preto o zámerné získavanie údajov chránených povinnosťou mlčanlivosti spôsobom, ktorý by bol v rozpore s predpismi upravujúcimi prelomenie povinnosti mlčanlivosti. Nie je totiž možné v čase prehliadky, a to ani v prípade vyhotovenia kópií počítačových údajov, oddeliť informácie dôležité pre trestné konanie na nosiči informácií od informácií, ktoré sú chránené uloženou povinnosťou mlčanlivosti.

Vzhľadom na tieto skutočnosti je zrejmé, že v prípade sťažovateľa JUDr. D. G. nedošlo k porušeniu jeho práv. Obmedzenie jeho práv bol vykonané v súlade s Trestným poriadkom.

Preskúmaním sťažnosti JUDr. D. G. som nezistil, že by príkazom prokurátora ÚŠP GP SR sp. zn. VII/1 Gv 191/08 - 30 zo dňa 09.03.2009 došlo k porušeniu jeho práv. K obmedzeniu jeho práv došlo v súlade s Trestným poriadkom a zastávam názor, že sťažnosť nie je opodstatnená.“

V stanovisku doručenom ústavnému súdu 13. júla 2010 predložil riaditeľ Policajného zboru tieto argumenty:

„Vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Bratislava začal dňa 28. novembra 2008 pod ČVS:PPZ-308/BPK-B-2008 trestné stíhanie za prečin podplácania podľa § 333 odsek 1, odsek 2, písmeno b/ Trestného

zákona a za zločin prijímania úplatku podľa § 329 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe ako je uvedené v predmetnom uznesení.

Dňa 20. 01. 2009 vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Bratislava pod ČVS:PPZ-308/BPK-B-2008 začal trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 odsek 1, odsek 4 Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 odsek 1 Trestného zákona a za zločin podvodného úpadku podľa § 227 odsek 1, odsek 4, písmeno a/ Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 odsek 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe ako je uvedené v predmetnom uznesení.

Dňa 27. 02. 2009 vyšetrovateľ PZ spracoval Návrh na vydanie príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov podľa § 101 odsek 1 Trestného poriadku, ktorá mala byť vykonaná v nebytových priestoroch administratívnej budovy, na 1. poschodí, na... ulici..., B. ..., ktoré má v prenájme D. G. - AK,... v K., trvalé bytom K.

Dňa 27. 02. 2009 vydal dozorujúci prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry v P., Generálnej prokuratúry SR Príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov podľa § 101 odsek 1 Trestného poriadku.

Dňa 10. 03. 2009 v čase o 10,40 hod. bolo prikročené na základe príkazu prokurátora k prehliadke iných priestorov alebo pozemkov, ktorá bola vykonaná v nebytových priestoroch uvedených v predmetnom príkaze, pri ktorej bol odňatý počítač, označený ako vecná stopa č. 69.

Uvedenej prehliadky iných priestorov a pozemkov sa zúčastnil JUDr. Š. D., ako nezúčastnená osoba, na základe predchádzajúcej telefonickej výzvy zo strany vyšetrovateľa PZ, nakoľko prehliadka iných priestorov a pozemkov mala byť vykonávaná v advokátskej kancelárii. Počas úkonu zo strany JUDr. D. G. ani JUDr. Š. D. nebola vznesená žiadna námietka, čo potvrdili aj svojim podpisom na zápisnicu o prehliadke iných priestorov a pozemkov.

Dňa 10. 03. 2009 v čase o 13,20 hod. bol vyšetrovateľom PZ podľa § 85 ods. 1 Trestného poriadku zadržaný podozrivý - JUDr. D. G.,... v K., trvalé bytom K. JUDr. D. G. bol zadržaný z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku, nakoľko bol podozrivý z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona

a zločinu podvodného úpadku podľa § 227 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona.

Dňa 10. 03. 2009 v čase o 15,40 hod. bol vykonaný výsluch zadržaného podozrivého - JUDr. D. G.

Dňa 10. 03. 2009 v čase o 17,00 hod. bol zadržaný - podozrivý JUDr. D. G. odovzdaný na umiestnenie do cely policajného zaistenia.

Dňa 12. 03. 2009 v čase o 10,50 hod. podľa § 85 ods. 4 Trestného poriadku bol zadržaný -podozrivý JUDr. D. G. prepustený na slobodu, vyšetrovateľom PZ.

Dňa 01. 04. 2009 bolo zaslané vyšetrovateľom PZ vyrozumenie o úkone, JUDr. D. G., ktoré prebral dňa 06. 04. 2009, ktorého obsahom bolo, že dňa 15. 04. 2009 v čase od 08.00 hod. bude zahájené znalecké skúmanie na KEU B., ktorého predmetom bude vykonanie kópie obrazu (image) pevného disku. JUDr. D. G. sa predmetného úkonu nezúčastnil.

Dňa 02. 06. 2009 vydal vyšetrovateľ PZ uznesenie podľa § 97 odsek 1 Trestného poriadku, ktorým vrátil vec a to 1 ks PC označený štítkom WINDOWS XP Professional OEM Software VX8DFD-WBC64-CW686-M8H38-3XD7Q, odňatý dňa 10. 03. 2009, ktorý sa nachádzal v kancelárii JUDr. D. G., so sídlom B.

Predmetné uznesenie JUDr. D. G. prebral osobne dňa 02. 06. 2009, pričom si proti predmetnú uzneseniu nepodal sťažnosť.

Dňa 10. 06. 2009 bola JUDr. D. G. vrátená vec a to 1 ks PC označený štítkom WINDOWS XP Professional OEM Software VX8DFD-WBC64-CW686-M8H38-3XD7Q, ktorý bol odňatý dňa 10. 03.2009.

JUDr. D. G. mal možnosť kedykoľvek v priebehu vyšetrovania podľa § 210 Trestného poriadku podať prokurátorovi žiadosť o preskúmanie postupu policajta, najmä aby boli odstránené prietahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní, ktorú si však do dnešného dňa nepodal.

V predmetnej trestnej veci prebieha naďalej vyšetrovanie.“

V závere riaditeľ Policajného zboru uviedol, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Právny zástupca sťažovateľa oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci samej.

Ústavný súd dospel k názoru, že od pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci a so súhlasom účastníkov konania od ústneho pojednávania vo veci samej upustil a rozhodol na neverejnom zasadnutí.

Ústavný súd z obsahu sťažnosti, jej príloh, zo súvisiacich spisov a z vyjadrení riaditeľa Policajného zboru a generálneho prokurátora zistil tieto skutočnosti:

1. Na základe návrhov vyšetrovateľa predložených 9. marca 2009 vydal v uvedený deň prokurátor príkaz č. k. I GO-V-708-1/2009-5 z 9. marca 2009 na prehliadku iných priestorov a pozemkov v sídle advokátskej kancelárie sťažovateľa, ako aj príkaz č. k. VII/1 Gv 191/08-23 z 9. marca 2009 na uchovanie a vydanie počítačových údajov podľa § 90 ods. 1 písm. b) a e) Trestného poriadku, ktorým bol sťažovateľ vyzvaný, aby pre účely objasnenia skutočností závažných pre trestné konanie umožnil vyhotovenie a ponechanie si kópie počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov, ktoré boli uložené prostredníctvom počítačového systému a pamäťových médií, a aby takéto údaje vydal pre účely trestného konania vedeného Policajným zborom pre obzvlášť závažný zločin skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 4 Trestného zákona a iné pod sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008. Podľa uvedeného príkazu bol vyhotovením kópie poverený vyšetrovateľ, a to za súčasnej asistencie pracovníka disponujúceho potrebnými odbornými znalosťami. Obsahom odôvodnenia príkazu bola špecifikácia trestnej činnosti, pre ktorú bolo začaté trestné stíhanie, ktorej sa podľa znenia príkazu mali dopustiť *„doposiaľ nezistené osoby, vystupujúce v mene spoločnosti C., a.s., so sídlom B. ...“* s poukazom na to, že *„Podľa doteraz zistených skutočností je dôvodný predpoklad, že výpočtová technika, ktorá je užívaná spoločnosťou C., a.s., so sídlom B., obsahuje skutočnosti súvisiace so spáchaním ekonomickej a korupčnej trestnej činnosti.“* Príkaz neobsahoval náležitosť podľa ustanovenia § 90 ods. 2 Trestného poriadku – ustanovený čas, počas ktorého bude uchovávanie údajov vykonávané.

Podľa originálu zápisnice o vykonaní prehliadky iných priestorov a pozemkov z 10. marca 2009 spísanej pri úkone bol sťažovateľovi predložený predmetný príkaz na

uchovanie a vydanie počítačových údajov podľa § 90 ods. 1 písm. b) a e) Trestného poriadku. V zápisnici sa sťažovateľ okrem iného vyjadril, že „výpočtovou technikou, v ktorej sú spracované listiny a dáta týkajúce sa trestnej činnosti“, nedisponuje, v časti zápisnice týkajúcej sa opisu vecí pri prehliadke „vydaných – odňatých“ je obsiahnutý údaj o zaistení výpočtovej techniky – „PC č. NEBOOG0I0010404 – čierny“. V uvedenej časti zápisnice nie je špecifikované, či bola predmetná výpočtová technika dobrovoľne vydaná alebo odňatá. Záver zápisnice obsahuje aj stanovisko sťažovateľa k vykonaniu úkonu, a to v znení, že sa k vykonaniu úkonu nevyjadruje.

Sťažovateľ žiadosťou z 20. marca 2009 požiadal podľa ustanovenia § 210 Trestného poriadku prokurátora o preskúmanie postupu policajta. Žiadosť bola prokurátorom posúdená ako podnet podľa § 31 a nasledujúcich zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a tento bol 20. mája 2009 ako nedôvodný odložený. Ďalší podnet sťažovateľa, ako aj jeho opakovaný podnet boli takisto ako nedôvodné odložené 8. júna 2009 a 14. septembra 2009.

Uznesením vyšetrovateľa sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 2. júna 2009 bola sťažovateľovi výpočtová technika podľa ustanovení § 97 ods. 1 Trestného poriadku vrátená.

Uzneseniami vyšetrovateľa z 1. marca 2010 a 12. marca 2010 bolo predmetné trestné stíhanie zastavené pre trestné činy podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona a uzneseniami prokurátora z 30. apríla 2010 pre trestné činy podľa § 227 ods. 1 a 4 písm. a) a podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Podľa vyjadrenia vyšetrovateľa vyhotovené kompletne kópie údajov obsiahnutých v počítačovom vybavení sťažovateľa sú súčasťou konceptu a originálu vyšetrovacieho spisu a rovnako je takáto kópia uložená aj na Kriministickom a expertíznom ústave Prezídia Policajného zboru B.

2. Dňa 10. marca 2009 bol podľa § 85 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku sťažovateľ ako podozrivý o 13.20 h Policajným zborom zadržaný, „pretože bol dôvodne podozrivý zo spáchania korupčného trestného činu a iné“.

O zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby bola napísaná zápisnica sp. zn. ČVS: PPZ- 308/BPK-B-2008 z 10. marca 2009.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 19 ods. 3 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Podľa čl. 22 ods. 1 ústavy listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručujú.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať' zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať' ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlika a korešpondencie.

Podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať' okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

1. Sťažovateľ' namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného

zboru, Úradu boja proti korupcii, odboru boja proti korupcii Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008.

Sťažnosť odôvodnil tým, že pre jeho zadržanie na 48 hodín neexistovali žiadne dôvody. Navyše, počas celej doby zadržiavania nevykonali orgány činné v trestnom konaní žiadne vyšetrovacie úkony. V cele predbežného zaistenia bol držaný napriek tomu, že „*bolo absolútne nepochybné, že mu nemá byť aké obvinenie vznesené a teda prokurátor nebude môcť podať návrh na vzatie do väzby*“.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 3 ústavy obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

Podľa čl. 17 ods. 4 ústavy obvineného možno zatknúť iba na odôvodnený písomný príkaz sudcu...

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov na na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 17 ods. 6 ústavy zákon ustanoví, v ktorých prípadoch možno prevziať osobu do ústavnej zdravotníckej starostlivosti...

Podľa čl. 17 ods. 7 ústavy skúmanie duševného stavu osoby obvinenej z trestného činu je možné iba na písomný príkaz sudcu.

Sťažovateľ neoznačil konkrétne ustanovenie citovaného čl. 17 ústavy, z okolností veci však vyplýva, že namieta zásah do svojho základného práva zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 3 ústavy.

Ústavný súd zo sťažnosti, k nej priložených listinných dôkazov a zo spisového materiálu na vec sa vzťahujúceho zistil, že uznesením Policajného zboru sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 28. novembra 2008 začal vyšetrovateľ Policajného zboru trestné stíhanie za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona v bodoch 1, 2 a 3 a za zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona v bodoch 4, 5 a 6, pretože:

„- v období začiatkom mesiaca október 2008 a naďalej, doposiaľ nezistené osoby, vystupujúce v mene spoločnosti C., a. s., so sídlom B. ponúkli na rôznych miestach starostovi obce V. a poslancom Obecného zastupiteľstva obce V. peňažnú sumu v presne nešpecifikovanej výške, ako úplatok za to, že počas mimoriadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo 7. októbra 2008, pozitívne zahlasujú za zmeny a doplnky územného plánu obce V., v prospech schválenia projektu výstavby golfového ihriska...

- v období začiatkom mesiaca október 2008 a naďalej, doposiaľ nezistené osoby, vystupujúce v mene spoločnosti C., a. s., so sídlom B., ponúkli na nezistenom mieste riaditeľke Obvodného pozemkového úradu v S., peňažnú sumu v presne nešpecifikovanej výške, ako úplatok za to, že vypracuje súhlasné stanovisko k zmene a doplneniu územného plánu, taktiež za pozitívne vyjadrenie sa k zámerom a návrhom nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy a za zníženie bonitových pôdnoekologických jednotiek pôdy v obci V. v súvislosti so schválením projektu výstavby golfového ihriska...

- v období začiatkom mesiaca október 2008 v presne nezistenom čase, starosta obce V. a poslanci Obecného zastupiteľstva obce V. prijali na rôznych miestach od doposiaľ nestotožnených osôb vystupujúcich v mene spoločnosti C., a. s. ... peňažnú hotovosť v presne nešpecifikovanej výške ako úplatok za to, že na mimoriadnom zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo 7. októbra 2008 pozitívne zahlasujú za zmeny a doplnky územného plánu obce V., v prospech schválenia projektu výstavby golfového ihriska...

- v období začiatkom mesiaca október 2008, v presne nezistenom čase, na nezistenom mieste riaditeľka Obvodného pozemkového úradu v S. prijala od dosiaľ nestotožnených osôb vystupujúcich v mene spoločnosti C., a. s. ..., peňažnú hotovosť v presne nešpecifikovanej výške ako úplatok za to, že vypracuje súhlasné stanovisko k zmene a k doplneniu územného plánu, taktiež za pozitívne vyjadrenie sa k zámerom a návrhom nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy a za zníženie bonitových

pôdnoekologických jednotiek pôdy v obci V., v súvislosti so schválením projektu výstavby golfového ihriska...

- v období začiatkom mesiaca október 2008, v presne nezistenom čase, na nezistenom mieste riaditeľ spoločného stavebného úradu so sídlom v obci T. prijal od doposiaľ nestotožnených osôb vystupujúcich v mene spoločnosti C., a. s., ... peňažnú hotovosť v presne nešpecifikovanej výške ako úplatok za to, aby vydal kladné stanovisko v prospech spoločnosti C., a. s., za zmeny a doplnky územného plánu obce V., v súvislosti so schválením projektu výstavby golfového ihriska...“

Uznesením sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 20. januára 2009 vyšetrovateľ Policajného zboru začal trestné stíhanie za závažný zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 4 Trestného zákona v bode 1 v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona a za zločin podvodného úpadku podľa § 227 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona v bode 2 v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona, pretože:

„- nezistené osoby, v presne nezistenom mieste, vystupujúce v mene spoločnosti C., a. s. ... s cieľom skrátiť daň pripravujú vypracovať zmluvu o vklade do základného imania, doposiaľ neustálenej spoločnosti nasledovných pozemkov: ... s tým, že tejto zmluve budú kvalifikované ako pozemky patriace do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, hoci k vyhotoveniu zmluvy bude pristúpené po dátume právoplatnosti rozhodnutia spoločného stavebného úradu so sídlom v obci T...., ktorým došlo k zmene charakteru pozemkov na stavebné, pričom má dôjsť k antidatovaniu zmluvy ku stavu, pred vydaním citovaného rozhodnutia o danej zmene a to všetko s cieľom skrátiť daň povinnou spol. C., a. s. pri dodaní nehnuteľnosti v zmysle § 38 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, s cieľom spôsobiť štátnemu rozpočtu škodu vo výške 27 546 086, 71 €.

- dosiaľ nezistení zástupcovia štatutárneho orgánu obchodnej spoločnosti C., a.s. ... na presne nezistenom mieste, napriek vedomosti, že majú zmluvný záväzok voči spol. I., s. r. o. ...vyplývajúci zo zmluvy o sprostredkovaní zo dňa 30. augusta 2005, pripravujú vykonať celý rad postupov a právnych aktov smerujúcich k použitiu majetku, spol. C., a. s. tvoreného pozemkami... na získanie majetkovej účasti v doposiaľ neustálenej právnickej osobe, pričom táto majetková účasť bude použitá na umorenie dosiaľ nezistenej účelovej

pohľadávky, s cieľom spôsobiť úpadok spol. C., a. s. a súčasne škodu spol. I., s.r.o. najmenej vo výške 3 319 391,88 €.“

V súvislosti s označenou trestnou činnosťou bol sťažovateľ podľa ustanovenia § 85 ods. 1 Trestného poriadku orgánmi činnými v trestnom konaní 10. marca 2009 o 13.20 h ako podozrivý zadržaný. Zo zápisnice spísanej vyšetrovatelkou Policajného zboru sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008, ktorú podpísal aj sťažovateľ, vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní ho po predchádzajúcom súhlase prokurátora zadržali z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Na slobodu bol prepustený 12. marca 2009 do 10.50 h.

Základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky rešpektovania alebo porušenia základného práva zaručeného v čl. 17 ústavy musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00). Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody. Jej nerešpektovanie môže byť v konkrétnych okolnostiach porušením ňou zaručeného práva na osobnú slobodu (II. ÚS 55/98, II. ÚS 315/06). Ústavné záruky osobnej slobody jednotlivca sa však nevyčerpávajú len odkazom na zákonnú úpravu (II. ÚS 55/98). Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07).

Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 85 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) osobu podozrivú zo spáchania trestného činu môže policajt zadržať, ak je tu niektorý z dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 alebo ak ide o podozrivú osobu podľa § 204 ods. 1, aj keď proti nej doteraz nebolo vznesené obvinenie. Na zadržanie je potrebný predchádzajúci súhlas prokurátora...

Najzávažnejším procesným zásahom do práv podozrivého je zásah do jeho osobnej slobody, preto ústavná úprava vyžaduje, aby sa obmedzenie osobnej slobody udialo v súlade s konaním ustanoveným zákonom (Trestný poriadok) a v súlade s konaním ním predpísaným. Každé opatrenie zbavujúce slobody musí pochádzať od oprávneného orgánu, musí byť vykonané takým orgánom a nesmie mať svojvoľnú povahu. Okrem tohto základného predpokladu musí existovať ešte ďalší významný a dostatočný dôvod ustanovený v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku.

Sťažovateľ v sťažnosti spochybňuje *conditio sine qua non* zákonnosti obmedzenia osobnej slobody a tvrdí, že na to neexistovali žiadne dôvody. Navyše, počas celej doby zadržiavania nevykonali orgány činné v trestnom konaní žiadne vyšetrovacie úkony. V cele predbežného zaistenia bol držaný napriek tomu, že *„bolo absolútne nepochybné, že mu nemá byť aké obvinenie vznesené a teda prokurátor nebude môcť podať návrh na vzatie do väzby.“*

Ústavný súd k tomu uvádza, že pri zadržaní nemusí byť stupeň dôvodnosti podozrenia taký vysoký ako sa vyžaduje pre obvinenie, a potom na obžalobu a zákonodarca ani nepredpokladá, že orgány činné v trestnom konaní už v dobe zadržania podozrivého zhromaždili dostatočné dôkazy na obvinenie. Účelom výsluchu počas zadržania podľa ustanovenia § 85 ods. 1 Trestného poriadku je doplniť vyšetrovanie a potvrdiť, alebo vyvrátiť konkrétne podozrenie, na ktorom bolo zadržanie založené. Na zadržanie

podozrivého postačuje, že subjekt vykazuje dôvodné podozrenie, že spáchal konkrétny trestný čin, ktorý sa vyšetruje. Postačuje tiež, že je začaté trestné stíhanie vo veci.

Ústavný súd preto po preskúmaní všetkých okolností veci dospel k záveru, že Policajný zbor v sťažovateľom označenom konaní postupoval legitímne a nevyplýva z neho také posúdenie zistených skutkových a právnych okolností, ktoré by svedčilo o ich svojvoľnom hodnotení a o takom výklade a aplikácii príslušných ustanovení Trestného zákona a Trestného poriadku, ktorý by bol z ústavnoprávneho hľadiska neospravedlňiteľný.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd postup Policajného zboru nepovažuje za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, a tak nezlučiteľný s čl. 17 ústavy, a preto sťažnosti sťažovateľa v tejto časti nevyhoveli.

2. Sťažovateľ namietal aj porušovanie svojho základného práva zaručujúceho ochranu osobných údajov a ochranu pred ich neoprávneným zhromažďovaním. Táto je súčasťou širšej kategórie, ktorou je ochrana súkromia. Ochrana súkromia je zakotvená vo viacerých ustanoveniach ústavy, naproti tomu ochrana práva na súkromie je v dohovore sústredená v čl. 8. Ústavný súd už v minulosti viackrát judikoval, že základné práva obsiahnuté v ústave vykladá v intenciách dohovoru, teda v intenciách judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“). Tak je to aj v súvislosti s danou problematikou.

Podľa čl. 19 ods. 3 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Podľa čl. 22 ods. 1 ústavy listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručujú.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Pri posudzovaní zásahov štátu do práva na súkromie ESLP uplatňuje mechanizmus postupnosti skúmania niekoľkých hľadísk. V prvom rade skúma, či daný skutkový stav možno *ratione materiae* považovať za súčasť práva na súkromie a následne pristúpi k posúdeniu kritéria legality zásahu, jeho legitímnosti a proporcionality.

A. Vychádzajúc z úpravy dohovoru a jeho dodatkov možno v zásade právo na súkromie rozdeliť na dve oblasti, a to právo na súkromný život a právo na rodinný život. Podľa obsahového zamerania judikatúry ESLP možno potom právo na súkromný život vymedziť ako

- a) zákaz zhromažďovania a úschovy osobných údajov,
- b) práva spojené s menšinovou sexuálnou orientáciou,
- c) ochranu obydlia a domovú slobodu a
- d) ochranu korešpondencie a tajomstva dopravovaných správ.

B. Legalita zásahu štátu do práva na súkromie znamená, že zásah je možný len na základe zákona, resp. platného právneho predpisu, pričom pri posudzovaní splnenia tejto podmienky sa vychádza z toho, či bola rešpektovaná dostupnosť (verejné publikovanie právneho predpisu) a predvídateľnosť zákona. V rámci podmienky predvídateľnosti zákona judikatúra ESĽP zdôrazňuje potrebu konkretizovania prostriedkov, ktorými štát disponuje pri zasahovaní do práv chránených čl. 8 dohovoru, teda kladie dôraz na kvalitu relevantnej právnej úpravy. V rozhodnutí *Sallinen c. Fínsko* z 27. decembra 2005 ESĽP vyslovil záver, že vnútroštátne právo musí poskytovať jednotlivcovi ochranu proti arbitrárnemu zásahu do jeho práv zaručených čl. 8 dohovoru, preto musí dostatočne jasne v pojmoch poskytovať občanovi náležitú indikáciu podľa okolností a podmienok za akých je verejná autorita zmocnená k zásahom do jeho práva na súkromie. Z uvedeného vyplýva, že aj zásah, ktorý má svoj základ v právnej norme, môže za určitých okolností v konkrétnom prípade znamenať porušenie práv garantovaných dohovorum, resp. ústavou (pozri I. ÚS 117/07).

C. Podmienka legitímnosti vyžaduje, aby opatrenie umožňujúce zásah štátu do práva na súkromie zodpovedalo cieľu odôvodňujúcemu jeho legitimitu, ktorým môžu byť len záujmy výslovne špecifikované dohovorum, a síce záujem štátu (z dôvodu ochrany národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojov a zločinnosti), záujem spoločnosti (z dôvodu ochrany zdravia alebo morálky, zabezpečenia hospodárskeho blahobytu krajiny) a záujem jednotlivcov (z dôvodu ochrany ich práv slobôd).

D. Kritérium proporcionality zásahu znamená dodržanie rovnováhy vo vzťahu medzi právom jednotlivca na súkromie a výberom prostriedkov, ktorými štát disponuje pri plnení legitímneho cieľa. Pri ich výbere je limitovaný tým, že zásah do práva na súkromie je možný len vtedy, keď je to nevyhnutné, a vykonať ho možno len v duchu požiadaviek kladených na demokratickú spoločnosť. V tejto súvislosti už ústavný súd judikoval, že zásah do základného práva alebo slobody musí zodpovedať naliehavej spoločenskej potrebe a musí byť primeraný sledovanému legitímnemu cieľu a zároveň pri určovaní rozsahu obmedzenia je dôležité zohľadniť aj podstatu práva, ktoré sa má obmedziť (pozri I. ÚS 13/00).

V rozhodnutí Peck c. Spojené kráľovstvo z 28. januára 2003 EŠLP v záujme rešpektovania princípu proporcionality zdôraznil potrebu selektovať z viacerých dostupných možností na dosiahnutie cieľa možnosť primeranú zaručujúcu potrebnú rovnováhu medzi právom jednotlivca na súkromie a záujmami štátu.

Aj pri posúdení sťažnosti sťažovateľa postupoval ústavný súd v intenciách judikatúry EŠLP:

1. V prvom rade preskúmal časť sťažnosti obsahujúcu námietku porušenia označených základných práv podľa ústavy a listiny a práva podľa dohovoru príkazom prokurátora č. k. VII/1 Gv 191/08-23 z 9. marca 2009.

1.A Európsky súd pre ľudské práva už mnohokrát konštatoval, že „súkromný život“ je široký pojem nevhodný na vyčerpávajúcu definíciu (napr. Peck c. Spojené kráľovstvo z 28. januára 2003), a vo vzťahu k predmetnému pojmu vyhlásil: „Bolo by príliš obmedzujúce ohraničiť pojem na vnútorný kruh, v ktorom jednotlivec môže žiť svoj osobný život podľa vlastného výberu, a úplne z neho vylúčiť vonkajší svet mimo tohto kruhu. Rešpektovanie súkromného života musí tiež zahŕňať určitý stupeň práva vytvoriť a rozvíjať vzťahy s ostatnými ľudskými bytosťami. Navyše sa zdá, že niet dôvodu na princíp, prečo toto chápanie pojmu súkromný život by sa malo prijať na vylúčenie činnosti odbornej alebo obchodnej povahy, keďže počas svojho pracovného života má väčšina ľudí významnú, ak nie najväčšiu možnosť rozvíjať vzťahy s okolitým svetom. Tento pohľad podporuje skutočnosť, že nie je vždy možné jasne rozlíšiť, ktoré činnosti jednotlivca sú súčasťou ich profesionálneho alebo obchodného života a ktoré nie. Osobitne, v prípade osoby vykonávajúcej slobodné povolanie, jeho práca v tomto kontexte môže tvoriť súčasť jeho života do takej miery, že sa stáva nemožným vedieť, v akom postavení v danom momente koná.“ (Niemiets c. Nemecko z 16. decembra 1992).

Rozšírenie aplikovateľnosti práva na súkromie v zmysle čl. 8 dohovoru aj na profesionálne aktivity a obchodnú činnosť potvrdili aj ďalšie rozhodnutia EŠLP, napr. vo veci Klass a ostatní c. Spolková republika Nemecko zo 6. septembra 1978, kde EŠLP konštatoval, že aktivita profesionálnej povahy môže spadať pod pojem „súkromný život“ a „korešpondencia“.

Judikatúra EŠLP výslovne potvrdila aplikovateľnosť čl. 8 dohovoru aj na „korešpondenciu s advokátom“, teda korešpondenciu profesnej povahy (napr. *Schönenberger a Durmaz c. Švajčiarsko* z 20. júna 1988, *Campbell c. Spojené kráľovstvo* z 25. marca 1992).

Opierajúc sa o judikatúru EŠLP treba realizáciu inštitútu uchovania a vydania počítačových údajov podľa ustanovení § 90 Trestného poriadku v okolnostiach prípadu sťažovateľa (pamäťové médium obsahovalo údaje týkajúce sa profesnej činnosti sťažovateľa ako advokáta) považovať za zásah do jeho práva na súkromie tak podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy, ako aj podľa čl. 8 dohovoru.

1.B Zmysel zákonnej požiadavky predchádzajúceho príkazu prokurátora na použitie inštitútu uchovania a vydania počítačových údajov podľa ustanovení § 90 Trestného poriadku treba vidieť v tom, že jeho úlohou pri rozhodovaní o realizácii tohto prostriedku je posúdiť, či jeho použitie, ktoré požaduje zložka výkonnej moci, je v medziach ústavy a je zároveň konformné s požiadavkami dohovoru zakotvujúceho tzv. negatívnu povinnosť štátu spočívajúcu v obmedzení zásahov verejnej moci do súkromného života jednotlivcov.

Ustanovenie § 90 Trestného poriadku znie:

1) Ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie nevyhnutné uchovanie uložených počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov, ktoré boli uložené prostredníctvom počítačového systému, môže predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor vydať príkaz, ktorý musí byť odôvodnený aj skutkovými okolnosťami, osobe, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú také údaje, alebo poskytovateľovi takých služieb, aby

- a) také údaje uchovali a udržiavali v celistvosti,
- b) umožnili vyhotovenie a ponechanie si kópie takých údajov,
- c) znemožnili prístup k takým údajom,
- d) také údaje odstránili z počítačového systému,
- e) také údaje vydali na účely trestného konania,

2) v príkaze podľa odseku 1 musí byť ustanovený čas, po ktorý bude uchovávanie údajov vykonávané, tento čas môže byť až na 90 dní, a ak je potrebné ich opätovné uchovanie, musí byť vydaný nový príkaz,

3) ak uchovávanie počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov na účely trestného konania už nie je potrebné, vydá predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor bez meškania príkaz na zrušenie uchovávania týchto údajov,

4) príkaz podľa odsekov 1 až 3 sa doručí osobe, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú také údaje, alebo poskytovateľovi takých služieb, ktorým sa môže uložiť povinnosť zachovať v tajnosti opatrenia uvedené v príkaze,

5) osoba, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú počítačové údaje, vydá tieto údaje, alebo poskytovateľ služieb vydá informácie týkajúce sa týchto služieb, ktoré sú v jeho držbe alebo pod jeho kontrolou, tomu, kto vydal príkaz podľa odseku 1.

Z hľadiska legality zásahu treba konštatovať, že prokurátor konal a rozhodoval na základe platnej a účinnej právnej normy, ktorá vydanie príkazu umožňovala, právny základ pre vydanie príkazu teda existoval. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, v ktorej zdôrazňoval, že v počítačovom vybavení sa nachádzali údaje o klientoch jeho advokátskej kancelárie poukazujúc na obsah ustanovenia § 89 ods. 2 v spojení s ustanovením § 129 ods. 2 Trestného poriadku, teda na zákaz výsluchu v súvislosti s povinnosťou mlčanlivosti advokáta, a teda na výnimku z povinnosti vydať vec, keď ide o takú vec, ktorej obsah sa týka okolnosti, o ktorej platí zákaz výsluchu, upriamuje ústavný súd pozornosť (nad rámec) na znenie ustanovenia § 129 ods. 3 Trestného poriadku. Podľa tohto ustanovenia sa zákaz výsluchu nevzťahuje na svedeckú povinnosť týkajúcu sa trestného činu, ktorý má svedok povinnosť prekaziť podľa Trestného zákona (§ 341 Trestného zákona). Podľa tohto ustanovenia je povinnosť prekaziť trestný čin uložená okrem iných prípadov aj v prípade niektorého z trestných činov korupcie uvedených v treťom diele ôsmej hlavy osobitnej časti Trestného zákona. Trestné konanie, v ktorom bol príkaz prokurátora vydaný, sa týka aj trestného činu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 a 2 Trestného zákona uvedeného v treťom diele ôsmej hlavy jeho osobitnej časti, preto v ňom výnimka z povinnosti vydania veci neplatila. Predovšetkým však treba zdôrazniť, že inštitút uchovania a vydania

počítačových údajov obsiahnutý v § 90 Trestného poriadku právnu úpravu týkajúcu sa prípadov súvisiacich s povinnosťou mlčanlivosti vôbec neobsahuje. V prípade skopírovania údajov uložených na pamäťovom médiu užívanom sťažovateľom v rámci jeho profesnej činnosti považovanej judikatúrou ESLP za súčasť súkromného života išlo o zásah do súkromnej sféry jednotlivca, ktorý opodstatňuje jeho právo na preskúmanie dôvodnosti a zákonnosti zásahu, čo zvyrazňuje aj tá skutočnosť, že voči jeho vydaniu nemôže dotknutý subjekt uplatniť opravný prostriedok. V sťažovateľovom prípade ochrana zo strany trestného súdu neprichádzala do úvahy, pretože nebol stranou vo vedenom trestnom konaní (obdobne III. ÚS 80/08). Samotná právna úprava (§ 90 ods. 1 Trestného poriadku) vyžaduje, aby bol príkaz odôvodnený aj skutkovými okolnosťami. Preskúmateľnosť dôvodnosti vydania príkazu podľa § 90 Trestného poriadku si vyžaduje relevantnú a dostatočne špecifickú argumentáciu, ktorá poskytuje vysvetlenie, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom ustanovené podmienky na tento zásah do súkromia. Bez náležitého odôvodnenia opierajúceho sa o konkrétne skutočnosti je dané rozhodnutie nepreskúmateľné, a tým aj svojvoľné.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania, ako aj iného zainteresovaného subjektu na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny (I. ÚS 117/07). Je postačujúce, ak odôvodnenie dá odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, a dostatočne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzalo do všetkých detailov veci (I. ÚS 241/07). Obsah odôvodnenia príkazu prokurátora č. k. VII/1 Gv 191/08-23 z 9. marca 2009 ústavný súd považuje za nedostatočný a formálny, pretože sťažovateľovi vôbec neobjasnil súvislosti opodstatňujúce realizáciu predmetného zásahu práve do jeho práva na súkromie. V odôvodnení príkazu totiž absentuje akákoľvek špecifikácia spojenia sťažovateľa so spoločnosťou C., a. s., ktorej sa mala týkať trestná činnosť, ktorá bola predmetom vyšetrovania.

Východiskové rozhodnutie ESLP týkajúce sa nedovoleného zhromažďovania a úschovy osobných údajov – Leander c. Švédsko z 26. marca 1987, zdôraznilo, že aj uchovávanie údajov osobného charakteru po ich získaní musí byť odôvodnené nevyhnutnosťou takéhoto opatrenia. V tejto súvislosti poukazuje ústavný súd na skutočnosť,

že príkaz prokurátora neobsahoval zákonnú náležitosť v podobe vymedzenia časového limitu uchovávanania počítačových údajov.

Generálny prokurátor predstrel v tomto smere argumentáciu, podľa ktorej verbálny výklad dotknutých ustanovení vylučuje potrebu ustanovenia časového limitu v prípade realizácie inštitútu uchovania a vydania počítačových údajov spôsobom podľa ustanovení § 90 ods. 1 písm. b) a e) Trestného poriadku, teda v prípade vyhotovenia a ponechania si kópie počítačových údajov a v prípade ich vydania.

V tejto súvislosti poukazuje ústavný súd na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej generálna interpretačná a realizačná klauzula čl. 152 ods. 4 ústavy ustanovuje, že výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou ako zákonom štátu s najvyššou právnou silou, ako aj záväznými medzinárodnými zmluvami, preto ak vec pripúšťa rôzny výklad, orgán aplikujúci právo je v konkrétnej veci povinný uprednostniť výklad konformný s ústavou a záväznými medzinárodnými zmluvami (obdobne pozri I. ÚS 117/07).

Ako už bolo uvedené, judikatúra EŠLP je v otázke ďalšieho uchovávanania získaných údajov osobného charakteru jednoznačná a pripúšťa ho iba v prípade nevyhnutnosti, aby bola rovnováha medzi relevantným záujmom štátu a závažnosťou jeho zásahov do práv jednotlivcov na ich súkromný život zachovaná.

Ústavný súd je toho názoru, že vyhotovením kópie počítačových údajov uložených na pamäťovom médiu sťažovateľa pri realizácii znaleckého skúmania, a to v intenciách príkazu prokurátora (ktorý sa neobmedzoval na selekciu údajov súvisiacich s trestným konaním), nepochybne došlo aj k zachyteniu údajov s vyšetrovanou vecou nijako nesúvisiacich, ktoré sa takto stali súčasťou spisového materiálu trestného konania a budú uchovávané pravdepodobne po dobu predpísanú pre archiváciu materiálov trestného konania. Nad rámec považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že aj pri skopírovaní počítačových údajov až po predchádzajúcej selekcii v rámci dostupných možností, nie je možné absolútne vylúčiť zachytenie s trestnou vecou nesúvisiacich údajov, ktoré sa stanú súčasťou takejto kópie.

Ústavný súd bez toho, aby podrobne vykladal dotknuté ustanovenia zákona, konštatuje, že konštrukcia inštitútu uchovania a vydania počítačových údajov obsiahnutá v Trestnom poriadku umožňuje systematickým výkladom dotknutej právnej úpravy

realizovať predmetný úkon spôsobom vylučujúcim vznik takejto neprípustnej situácie znamenajúcej závažný zásah do práva jednotlivca na súkromný život, konkrétne spôsobom ktorý umožní izolovanie údajov relevantných na trestné konanie a následné zlikvidovanie kópie obsahujúcej kompletne penzum údajov zaznamenaných na pamäťovom médiu, prípadne jej vrátenie dotknutému subjektu (jednotlivcovi), ktorého sa zásah týkal (pozri prípad *Sallinen v. Fínsko* z 27. decembra 2005 týkajúci sa fínskej právnej úpravy, ktorá takýto postup výslovne prikazovala). Samozrejme, pre tieto účely je ustanovenie času, počas ktorého možno kompletnú kópiu uchovávať, nevyhnutné.

Vzhľadom na všetky uvedené závery ústavný súd konštatuje, že príkaz prokurátor nebol legálny, pretože nespĺňal podmienky vyplývajúce z príslušných ustanovení Trestného poriadku (nedostatočné odôvodnenie a chýbajúca náležitosť podľa § 90 ods. 2 citovaného zákona).

1.C Keďže ústava explicitne neuvádza dôvody zakladajúce legitimitu zásahov do práva na súkromie, posudzoval ústavný súd toto kritérium s prihliadnutím na obsah čl. 8 ods. 2 dohovoru. Vychádzajúc z obsahu príkazu prokurátora možno legitímnosť predmetného zásahu oprieť o dôvod spočívajúci v „záujme predchádzania zločinnosti“ a kvalifikovať zásah ako legitímny.

1.D Posledné kritérium, ktorým je proporционаlita, teda primeranosť zásahu do práva sťažovateľa na súkromie, nebolo možné zodpovedne posúdiť z dôvodu absencie náležitého odôvodnenia príkazu.

Zistené nedostatky príkazu prokurátora spočívajúce v nedodržaní kritéria legálnosti nebolo možné akceptovať, a preto ústavný súd vyslovil, že príkazom prokurátora boli porušené označené základné práva sťažovateľa garantované ústavou a listinou, ako aj právo sťažovateľa garantované dohovorom.

2. Následne pristúpil ústavný súd k posúdeniu námietky porušenia označených základných práv zaručených ústavou a listinou, ako aj práva zaručeného dohovorom postupom Policajného zboru v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 pri úkone vykonanom 10. marca 2009 – zaistení počítačového vybavenia.

2.A Odňatie počítačového vybavenia sťažovateľa obsahujúceho údaje týkajúce sa jeho profesnej činnosti považovanej judikatúrou EŠLP za súčasť súkromného života (bod 1.A), treba nepochybne považovať za zásah do súkromnej sféry jednotlivca.

2.B V kontexte kritéria legálnosti poukazuje ústavný súd na stanovisko generálneho prokurátora, ktoré prezentuje názor, že trestnoprocesná úprava pre účely získania počítačových údajov poskytuje „dve alternatívy“ – inštitút uchovania a vydania počítačových údajov podľa § 90 Trestného poriadku a inštitút povinnosti na vydanie vecí podľa § 89 Trestného poriadku, pričom voľba alternatívy, ktorou orgán činný v trestnom konaní zabezpečí ich získanie, patrí bez ďalšieho do jeho právomoci (v danom konkrétnom prípade do právomoci vyšetrovateľa). Ústavný súd hneď v úvode zdôrazňuje, že toto stanovisko nemožno akceptovať.

Záujem štátu na ochrane pred zločinnosťou zakladajúci legitímnosť zásahov do práva na súkromie pri realizácii niektorých inštitútov podľa 4. hlavy 1. časti Trestného poriadku („Zaistenie osôb a vecí“) musí byť uvedený do rovnováhy so závažnosťou zásahu do tohto práva. Znamená to zvoliť pri realizácii zásahu čo najmiernejší prostriedok, ktorý je súčasne spôsobilý zabezpečiť dosiahnutie sledovaného cieľa. Samotná právna úprava obsiahnutá v Trestnom poriadku na túto požiadavku reflektuje a určuje pre dosiahnutie špecifického cieľa (získanie počítačových údajov dôležitých pre objasnenie trestnej činnosti) prostriedok zaručujúci požadovanú proporcionalitu, ktorým je úkon uchovania a vydania počítačových údajov zakotvený v ustanoveniach § 90 Trestného poriadku. Je nepochybné, že ide o prostriedok, ktorého realizácia predstavuje zásah menšej intenzity v porovnaní so situáciou, keby sa pre dosiahnutie cieľa zvolil inštitút vydania, resp. odňatia vecí. Napokon to potvrdzuje aj rozdielny režim realizácie uvedených prostriedkov. Vyzvať podľa § 89 ods. 3 Trestného poriadku na vydanie vecí je policajt oprávnený bez toho, aby potreboval príkaz či súhlas prokurátora. K odňatiu vecí podľa § 91 ods. 1 Trestného poriadku môže policajt pristúpiť na základe vlastného príkazu vydaného po predchádzajúcom súhlase prokurátora, bez predchádzajúceho súhlasu prokurátora môže policajt vydať príkaz len vtedy, ak predchádzajúci súhlas nemožno dosiahnuť a vec neznesie odklad. Naproti tomu na realizáciu úkonu uchovania a vydania počítačových údajov podľa § 90 Trestného poriadku potrebuje policajt nevyhnutne príkaz prokurátora ako orgánu vykonávajúceho dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní (§ 230 Trestného poriadku).

Policajt v danom konkrétnom prípade pre účely získania počítačových údajov zvolil prostriedok – zaistenie samotného počítačového vybavenia (z obsahu zápisnice nie je

zrejme, či išlo o úkon vydania alebo odňatia veci), ktorý pre tento účel zákonná úprava neumožňuje, jeho postup preto treba považovať za nelegálny.

Na tomto mieste sa ústavný súd vysporiadal aj s argumentáciou Policajného zboru, v ktorej tento uviedol, že *„Počas úkonu zo strany Mgr. K. H. ani JUDr. A. P. nebola vznesená žiadna námietka, čo potvrdili aj svojim podpisom na zápisnicu o prehliadke iných priestorov.“*. Skutočnosť, že sťažovateľ neuviedol priamo do zápisnice námietku proti vykonaniu úkonu (zaistenie počítačového vybavenia), nemožno v žiadnom prípade považovať za jeho vedomý súhlas s vykonaním nelegálneho úkonu znamenajúceho zásah do jeho práva na súkromie.

Nedodržanie kritéria legálnosti (ktorým došlo súčasne k porušeniu kritéria proporcionality nastoleného samotnou zákonnou normou) diskvalifikuje postup polície z medzí zákonnosti, a teda konformnosti s ústavou a dohovorom.

Táto skutočnosť bola dostatočným dôvodom na to, aby ústavný súd vyslovil porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 19 ods. 3, čl. 22 ods. 1, čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru.

Ústavný súd sa osobitne vysporiadal aj s námietkou porušenia čl. 20 ods. 1 ústavy postupom Policajného zboru vychádzajúc zo svojej judikatúry, podľa ktorej slovné spojenie „právo na ochranu“, ktoré je použité aj v čl. 20 ods. 1 ústavy, implikuje v sebe aj potrebu minimálnych garancií procesnej povahy, ktoré sú ustanovené priamo v čl. 20 ods. 1 ústavy a ktorých nedodržanie môže mať za následok jeho porušenie popri porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasl. ústavy (I. ÚS 23/01).

Interpretačná prax ESĽP do rozsahu ochrany vlastníctva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) okrem iného zahŕňa aj „pokojnú užívanie majetku“.

K zásahom do „pokojného užívania majetku“ dochádza opatreniami štátu označovanými judikatúrou ESĽP všeobecným pojmom „kontrola užívania majetku“. Jedným zo základných druhov (okrem iných) sú opatrenia súvisiace s trestným konaním, pričom najčastejšie ide o prípady, keď je predmet vlastníctva dôkazným prostriedkom. Záujem na zachovaní takejto veci pre účely trestného konania patrí k nespochybniteľným legitímnym účelom zasahovania do vlastníckeho práva v zmysle obsahu čl. 1 dodatkového

protokolu (pozri Venditelli c. Taliansko z r. 1994). Aj v týchto prípadoch však musí zásah spĺňať kritéria legality, legitimacy a proporcionality.

Tak, ako to ústavný súd konštatoval, postup polície spočívajúci v zaistení samotného počítačového vybavenia (predmetu vlastníctva sťažovateľa) bol vykonaný mimo rámca zákona, došlo teda k porušeniu kritéria legality (súčasne aj proporcionality), zásahu do vlastníckeho práva, čo je jednoznačným dôvodom na konštatovanie porušenia vlastníckeho práva sťažovateľa zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy.

Sťažovateľ proti postupu Policajného zboru vzniesol aj námietku porušenia základného práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v súvislosti s právom podnikat' vo svojej judikatúre uviedol, že právo podnikat' je ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia, priznané každej osobe, prostredníctvom ktorého sa zaručuje možnosť vykonávať hospodársku činnosť (PL. ÚS 7/96).

Aj keď nelegálnym zaistením počítačového média sťažovateľa obsahujúceho informácie a údaje slúžiace mu na výkon jeho podnikateľskej činnosti podľa všetkého (sťažovateľ v rámci svojho dôkazného bremena dôkaznú situáciu v tomto smere však ani bližšie nešpecifikoval) došlo k sťaženiu výkonu jeho profesnej činnosti, nešlo však o obmedzenie takej intenzity, aby bolo možné uvažovať o zásahu do podstaty základného práva garantovaného čl. 35 ods. 1 ústavy. Vzhľadom na nedostatok príčinnej súvislosti medzi námietkou sťažovateľa a obsahom dotknutého článku ústavy ústavný súd porušenie základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy nevyslovil.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody a takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, ako aj zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 3 písm. c) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže zakázať pokračovanie v porušovaní základného práva alebo slobody.

Keďže ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv sťažovateľa zaručených ústavou a listinou a práva zaručeného dohovorom príkazom prokurátora č. k. VII/1 Gv 191/08-23 z 9. marca 2009, v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy, ako aj § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde tento príkaz zrušil.

Vzhľadom na to, že k vyhotoveniu kópie počítačových údajov už došlo na základe uznesenia Policajného zboru sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 23. marca 2009, neprichádza do úvahy vrátenie veci na ďalšie konanie v zmysle § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde.

Podľa § 90 ods. 3 Trestného poriadku ak uchovávanie počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov na účely trestného konania už nie je potrebné, vydá predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor bez meškania príkaz na zrušenie uchovávanie týchto údajov.

Uznesením Policajného zboru sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 23. marca 2009 bol znalec z odboru forenznej informatiky poverený okrem iného „*Vyhotoviť záložnú kópiu obsahu pevných diskov na CD (DVD) predovšetkým súbory textových editorov, tabuľkových kalkulátorov vrátane skenovaných dokumentov.*“ a „*Vyhotoviť záložnú kópiu dát účtovných programov nachádzajúcich sa na predložených predmetoch skúmania oddelene od kópie obsahov HDD a pamäťových médií.*“.

Z uvedeného vyplýva, že znalec bol poverený vytvorením kompletnej kópie obsahu počítačového vybavenia sťažovateľa, čo znamená, že do dispozície orgánov činných v trestnom konaní sa s najväčšou pravdepodobnosťou dostali a sú takto uchovávané aj údaje spadajúce do sféry súkromia sťažovateľa, ktoré však s vyšetřovanou vecou nijako nesúvisia. Samotné vyhotovenie kompletnej kópie má síce oporu v zákonnej norme, minimalizácia zásahu do práva na súkromie si však vyžaduje redukciu jeho dôsledkov, teda selekciu údajov, ktoré sú pre vedené vyšetřovanie relevantné. Ďalšie neobmedzené uchovávanie kompletnej kópie bez následnej selekcie absolútne postráda legitimitu a proporionalitu zásahu do súkromnej sféry sťažovateľa, a treba ho kvalifikovať ako stav porušovania práva na súkromie. Úlohou prokurátora ako orgánu dozoru nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní teda bude v intenciách ustanovenia § 90 ods. 3 Trestného poriadku zabrániť pokračovaniu porušovania označených základných práv sťažovateľa zaručených ústavou a listinou a práva zaručeného dohovorom vydaním príkazu na zrušenie ďalšieho uchovávanie kompletnej kópie (resp. všetkých kópií) počítačových údajov buď jej zlikvidovaním, alebo jej vrátením sťažovateľovi. Vzhľadom na uvedené ústavný súd v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. c) zákona o ústavnom súde zakázal prokurátorovi pokračovať v porušovaní základných práv sťažovateľa zaručených ústavou a listinou a práva zaručeného dohovorom.

Ústavný súd nad rámec poznamenáva, že ani skutočnosť zastavenia trestného stíhania nemôže byť prekážkou pre konvalidovanie pretrvávajúceho stavu porušovania práv sťažovateľa. Bude preto povinnosťou prokurátora pre účely vytvorenia procesných podmienok umožňujúcich vykonanie predmetného úkonu aplikovať v duchu generálnej klauzuly čl. 152 ods. 4 ústavy výklad relevantných ustanovení Trestného poriadku, ktorý bude konformný s ústavou a dohovorom.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti obsahujúcej námietku porušenia označených základných práv podľa ústavy a listiny a práva podľa dohovoru uznesením Policajného zboru sp. zn. ČVS: PPZ-308/BPK-B-2008 z 23. marca 2009 odmietol ako zjavne neopodstatnenú, a teda v tejto časti porušenie základných práv podľa ústavy a listiny

a práva podľa dohovoru nevyslovil, návrhu sťažovateľa na zrušenie uvedeného uznesenia nevyhovel.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2010